

אמר רבא: וכי ממוציא שם רע קאמרת להקשות על הברייתא ששנה שילא שאם סרחה ולבסוף בגרה, משתנה דינה כשבגרה [ומדובר כשבאו עדים בהיותה בבית אביה], ואתה בא להוכיח ממוציא שם רע, כשבאו העדים אחרי שבגרה, וכנסה בעלה, והיא בבית חמיה, שלא אומרים אישתי גופא אישני קטלא, אלא היא או זוממיה נסקלים?!

והרי שאני דין מוציא שם רע — דחידוש הוא, שלא אומרים בו מדאישתי גופא אישתי קטלא!

והראיה שבמוציא שם רע לא אומרים מדאישתי גופא אישתי קטלא, מהלכה נוספת שנאמרה במוציא שם רע:

דחא נערה שנכנסה לחופה ולא נבעלה עדיין, וזינתה, נשתנה דינה מדין נערה מאורסה, ומעתה דינה הוא בחנק ולא בסקילה [כדתניא לקמן דף מח ב].

אירוסייה, היא, וזוממיה [אם נמצאו העדים שהביא הבעל זוממין, ששיקרו בעדותם] — מקדימין לבית הסקילה⁽⁵⁴⁾ [כלומר ישכימו בבוקר לבית הסקילה, כי אין להם נס והמלטה מן המיתה הזאת. רש"י].

ומבארת הגמרא את הברייתא: וכי היא וזוממיה כאחד סלקא דעתך שנסקלים? היאך יתכן שגם היא וגם הם יסקלו, הרי אם הם שקרו, רק הם חייבים סקילה, ואם אמת הדבר, רק היא תסקל!

אלא, בהכרח, שכך היא כוונת הברייתא: או היא, או זוממיה — מקדימין לבית הסקילה! דהיינו, אם אמת היה הדבר כמו שאמר הבעל, הרי היא נסקלת. ואם לאו, זוממיה נסקלים.

ומוכח מכאן, שאף על פי שנשתנה גופה, לפי שבגרה, ואילו היתה מזנה עכשיו היה דינה בחנק, בכל זאת אין אומרים שנשתנה דין מיתתה, אלא הרי היא בסקילה!

גופה אישתי קטלא, היינו לעצם המיתה, שהרי כבר נתחייבה במיתה זו בשעת מעשה העבירה. אבל דין פתח בית האב הוא חלק מההוצאה לפועל של המיתה, וזה נקבע לפי מצבה באותו זמן.

עוד איתא שם ברמב"ם, שהוא הדין אם באו העדים אחר שבעלה הבעל, הרי זו נסקלת בבית הסקילה.

והשיג עליו הראב"ד, דהא הלכה כראב"י, שלא נאמר דין מוציא שם רע אלא כשבעל קודם שיוציא שם רע, והרי על זה נאמר הדין של פתח בית אביה! עיי"ש ובמגיד משנה שם. והמאירי כתב דיש לחלק בין מוציא שם רע, לסתם נערה מאורסה שזינתה. עיי"ש.

פתח שער העיר. והיינו, ששיקרו הדבר תלוי באיזה בית זינתה. ולפי רש"י תלוי הדבר מתי באו העדים, כשהיא בבית אביה, או בבית חמיה. 54. לכאורה קשה, הרי בעינין שתסקל על פתח בית אביה?!

והיה אפשר לומר, דהאי "לבית הסקילה" לאו דווקא הוא, אלא הכוונה שמחוייבת סקילה, ובאמת יסקלוה על פתח בית אביה.

אבל ברמב"ם [פ"ג מהלכות איסורי ביאה הל"י] איתא: "באו עדים אחר שבגרה וכו' הרי זו נסקלת בבית הסקילה". וכתב המגיד משנה שמקורו הוא מברייתא זו, והטעם, דלענין זה אמרינן שכיוון דאשתי גופא — אשתי דין קטלא דידיה. דהאי דלא אמרינן דהיכא דאשתי